

Arrest

nr. 310 727 van 01 augustus 2024
in de zaken RvV X / II en RvV X / II

In zake: X

Gekozen woonplaats: In de zaak X
ten kantore van advocaat T. WIBAULT
Henri Jasparlaan 128
1060 BRUSSEL

en

in de zaak X
ten kantore van advocaat P.-J. DE BLOCK
Sint-Bernardusstraat 96-98
1060 BRUSSEL

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie.

DE WND. VOORZITTER VAN DE IIE KAMER,

Gezien de verzoekschriften die X, die verklaart van Jemenitische nationaliteit te zijn, op 30 juli 2024 heeft ingediend om bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie van 25 juli 2024 tot weigering van binnenkomst met terughouding of terugleiding naar de grens (bijlage 25^{quater}).

Gezien titel I *bis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gelet op artikel 39/82 van de voormelde wet van 15 december 1980.

Gelet op titel II, hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Gezien de nota's met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikkingen van 30 juli 2024, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 1 augustus 2024.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken C. VERHAERT.

Gehoord de opmerkingen van advocaat P.J. DE BLOCK die verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat T. SCHREURS, die verschijnt voor de verwerende partij.

Gehoord de opmerkingen van advocaat T. DANHIEUX, die loco advocaat T. WIBAULT verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat T. SCHREURS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

De bestreden beslissing, betekend aan verzoeker op 25 juli 2024, werd genomen naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming (hierna: het VIB) dat hij op 1 juli 2024 indiende. De verwerende partij maakt toepassing van de Verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (hierna: de Dublin III-verordening) en is op grond daarvan van oordeel dat het aan de Poolse autoriteiten toekomt om het VIB te behandelen op grond van de volgende motieven:

“BESLISSING TOT WEIGERING VAN BINNENKOMST MET TERUGDRIJVING OF TERUGLEIDING TOT AAN DE GRENS

In uitvoering van artikel 71/3, § 2, van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen,

Wordt aan de heer,

[...]

die een asielaanvraag ingediend heeft, de binnenkomst in het Rijk geweigerd.

REDEN VAN DE BESLISSING :

België is niet verantwoordelijk voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming dat aan Polen toekomt, met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van artikel 22(7) van de Verordening van het Europees Parlement en de Raad (EU) nr. 604/2013 van 26 juni 2013.

Overwegende dat de betrokkene, Z. N. M. A. S., van Jemenitische nationaliteit, op 01.07.2024 op de luchthaven van Zaventem de toegang tot het Belgische grondgebied werd geweigerd, gezien betrokkene niet voldeed aan de in art. 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet bedoelde binnenkomstvoorwaarden (niet in het bezit zijn van documenten die het doel van het voorgenomen verblijf en de verblijfsomstandigheden staven). De betrokkene was het bezit van zijn eigen paspoort (n° 11771768) afgeleverd op 26.12.2023 en geldig tot 26.12.2029 ;

Overwegende dat betrokkene in het bezit was van een geldig visum type D van Polen met nummer POL103514022, geldig van 25.02.2024 tot en met 13.07.2024 ;

Overwegende dat betrokkene op 01.07.2024 een verzoek tot internationale bescherming indiende (bijlage 25) en op grond van Art 12, lid 2 of 3 (geldig visum) van Verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013, een overname Polen werd aangevraagd op 09.07.2024 ;

Overwegende dat een stilzwijgend akkoord naar de Poolse autoriteiten werd verstuurd op 25.07.2024;

De betrokkene werd verhoord door onze diensten op 08.07.2024, waar hij verklaarde ongehuwd te zijn. Betrokkene verklaarde ook geen familieleden in België of een ander Europees land te hebben. Tijdens zijn verklaringen bij de federale politie in de luchthaven van Zaventem verklaarde de betrokkene dat hij onmiddellijk een verzoek om internationale bescherming wilde indienen. Betrokkene had dus niet de intentie zijn studentenvisum voor Polen te gebruiken en om naar Polen te gaan.

Tijdens zijn persoonlijk onderhoud in België werd aan de betrokkene gevraagd vanwege welke specifieke reden(en) hij besloot om in België om internationale bescherming te verzoeken en of hij met betrekking tot omstandigheden van opvang of van behandeling redenen heeft die volgens hem verzet tegen een overdracht aan de verantwoordelijke lidstaat in het kader van Verordening (EU) nr. 604/2013 rechtvaardigen. Hierop antwoordde de betrokkene: “In België zijn vriendelijke mensen.”. Met betrekking tot een overdracht aan Polen verklaarde de betrokkene “Ik zou liever in België blijven”. De betrokkene verklaarde met betrekking tot zijn gezondheidstoestand dat alles goed gaat.

Verordening (EU) nr. 604/2013 is een onderdeel van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel, dat is uitgedacht in een context waarin kan worden aangenomen dat alle staten die aan dit stelsel deelnemen, de grondrechten eerbiedigen, waaronder de rechten die de Conventie van Genève van 1951 of het Europees

Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM) als grondslag hebben, en dat er in dat opzicht wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten kan bestaan. Er moet dan ook worden aangenomen dat de lidstaten het beginsel van non-refoulement en de verdragsverplichtingen voortkomende uit de Conventie van Genève en het EVRM nakomen. Het is in deze context dat in Verordening (EU) nr. 604/2013 de criteria en de mechanismen werden vastgelegd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming. Dit betekent dat een verzoeker niet vrij een lidstaat kan kiezen en de persoonlijke appreciatie van een lidstaat of de enkele wens in een bepaalde lidstaat te kunnen blijven op zich geen grond zijn voor de toepassing van de soevereiniteitsclausule van Verordening (EU) nr. 604/2013.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie oordeelde in zijn uitspraak van 21.12.2011 in de gevoegde zaken C- 411/10 en C-493/10 dat niet wordt uitgesloten dat de werking van het asielstelsel in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt waardoor het risico bestaat dat verzoekers, na overdracht aan die lidstaat, in een situatie belanden die strijdig is met artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM) of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU-Handvest). Volgens het Hof volgt daaruit niet dat elke schending van een grondrecht door de verantwoordelijke lidstaat gevolgen heeft voor de verplichtingen van de andere lidstaten betreffende het naleven en toepassen van Verordening (EG) nr. 343/2003. Het Hof oordeelde wel dat de andere lidstaten geen verzoekers mogen overdragen aan de verantwoordelijke lidstaat onder de bepalingen van Verordening (EG) nr. 343/2003 indien zij niet onkundig kunnen zijn van het feit dat fundamentele tekortkomingen met betrekking tot procedures inzake asiel en internationale bescherming en de onthaal- en opvangvoorzieningen voor verzoekers in die lidstaat aannemelijk maken dat de verzoeker door overdracht aan die lidstaat een risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling. Elke lidstaat is dan ook gehouden te onderzoeken of een overdracht aan een andere lidstaat zou kunnen leiden tot een reëel risico op blootstelling aan omstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Hieromtrent wijzen we erop dat het aan de betrokkene toekomt om op grond van concrete feiten en omstandigheden aannemelijk te maken dat hij door een overdracht aan Polen een reëel risico loopt op blootstelling aan omstandigheden die een schending zouden kunnen zijn van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna EHRM) oordeelde dat een verwijdering door een lidstaat aan een andere lidstaat een probleem betreffende artikel 3 van het EVRM kan inhouden indien er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat de betrokkene in de ontvangende lidstaat een reëel risico loopt te worden blootgesteld aan omstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM.

Het EHRM stelde dat de te verwachten gevolgen van een verwijdering dienen te worden onderzocht rekening houdende met de algemene situatie in die lidstaat en met de omstandigheden die eigen zijn aan de situatie van de over te dragen persoon. Hieromtrent wensen we op te merken dat het EHRM tevens oordeelde dat de omstandigheden in het kader van de Dublin-Verordening in de ontvangende lidstaat een zeker niveau van hardheid moeten kennen om binnen het toepassingsgebied van artikel 3 van het EVRM te vallen (Mohammed v. Oostenrijk, nr. 2283/12, 6 juni 2013).

Het komt aan de betrokkene toe aannemelijk te maken dat er in Polen sprake is van aan het systeem gerelateerde tekortkomingen wat de procedure tot het bekomen van internationale bescherming en de opvangvoorzieningen betreft zodoende dat niet langer mag worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

De Poolse instanties werden bij ontstentenis van antwoord op ons verzoek d.d. 09.07.2024 verantwoordelijk voor de behandeling van het verzoek van de betrokkene. Hieromtrent merken we op dat Verordening 604/2013 uitdrukkelijk de mogelijkheid voorziet van een impliciet akkoord en de verantwoordelijke lidstaat in dat geval tot dezelfde verplichtingen is gehouden als in geval van een expliciet akkoord. Dit betekent dat de betrokkene na overdracht aan Polen een verzoek om internationale bescherming zal kunnen indienen en daaromtrent zal worden geïnformeerd;

Het gaat in dit geval om een 'overname-context' wat betekent dat de Poolse instanties de betrokkene toegang zullen verlenen tot hun grondgebied, hem na overdracht de mogelijkheid zullen bieden tot het indienen van een verzoek om internationale bescherming en dit verzoek vervolgens inhoudelijk zullen behandelen. Ze zullen de betrokkene niet verwijderen naar zijn land van herkomst of land van gewoonlijk verblijf zonder een volledig en gedegen onderzoek van dit verzoek om internationale bescherming en de betrokkene zullen gemachtigd zijn tot verblijf in Polen in zijn hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming en de door de wet voorziene bijstand en opvang verkrijgen.

Overwegende dat volgens de verordening 604/2013, de criteria en mechanismen zijn ingevoerd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat bij één van de lidstaten wordt ingediend door een onderdaan van een derde land of een

staatloze en dat de uitvoering van deze verordening en haar adoptie impliceren dat de vrije keuze van de aanvrager is uitgesloten voor de bepaling van welke lidstaat verantwoordelijk is voor zijn verzoek om internationale bescherming. Met andere woorden, de simpele persoonlijke waardering van een lidstaat door de betrokkene of door een derde of het feit dat hij zijn verzoek in behandeling wil laten nemen in een bepaalde lidstaat kan niet de basis vormen voor de toepassing van de soevereiniteitsclausule (artikel 17-1) van de Verordening 604/2013;

Polen is partij is bij de Conventie van Genève van 1951, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 1967, en bij het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM). Er kan derhalve van worden uitgegaan dat de Poolse instanties het beginsel van non-refoulement alsmede de andere verdragsverplichtingen voortkomende uit de Conventie van Genève en het EVRM naleven. Polen onderwerpt beschermingsverzoeken aan een individueel onderzoek en kent de vluchtelingenstatus of de subsidiaire bescherming toe aan personen die voldoen aan de in de regelgeving voorziene voorwaarden. Er is derhalve geen enkele aanleiding om aan te nemen dat de Poolse autoriteiten de minimumnormen inzake de asielpprocedure en inzake de erkenning als vluchteling of als persoon die internationale bescherming behoeft, zoals die zijn vastgelegd in de Europese richtlijnen 2011/95/EU en 2013/32/EU, niet zouden respecteren. Verder kent Polen onafhankelijke beroepsinstanties voor afgewezen verzoeken en beslissingen inzake detentie en verwijdering.

We erkennen dat zowel het EHRM als het Hof van Justitie intussen stelden dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel weerlegbaar is, maar enkel wanneer de lidstaten niet onkundig kunnen zijn van het feit dat aan het systeem verbonden tekortkomingen inzake de procedure of de opvangvoorzieningen voor verzoekers in de verantwoordelijke lidstaat en die op feiten berusten, aannemelijk maken dat de betrokken verzoeker om internationale bescherming een reëel risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest of artikel 3 van het EVRM in geval van overdracht aan de betrokken lidstaat.

We wensen hieromtrent tevens te verwijzen naar de uitspraak van het EHRM van 02.12.2008 in de zaak K.R.S. tegen het Verenigd Koninkrijk (nr. 32733/0810), waarin wordt gesteld dat in het geval van een risico op een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling of op "refoulement" de betrokken verzoeker dit kan aanklagen bij de desbetreffende autoriteiten en zo nodig daarna bij het EHRM in het kader van regel 39 (voorlopige maatregelen) van de regels van het Hof. We zijn er ons van bewust dat het EHRM dit standpunt later en meer bepaald in geval van Griekenland wijzigde, maar dit doet volgens ons geen afbreuk aan deze algemene regel in dit geval van een overdracht aan Polen. In deze optiek zijn we de mening toegedaan dat de betrokkene klachten betreffende de procedure tot het bekomen van internationale bescherming dient in te dienen bij de daartoe bevoegde Poolse instanties en zo nodig bij het EHRM. Er is hierbij geen taak weggelegd voor de Belgische instanties.

Wij verwijzen naar een recente bron betreffende de situatie van verzoekers om internationale bescherming in Polen, namelijk het geactualiseerde rapport van het mede door de "European Council on Refugees and Exiles" (ECRE) gecoördineerde project "Asylum Information Database" (Karolina Rusilowicz; Maja Lysien; Ewa Ostaszewska-Zuk, "Country Report Report: Poland – 2023 update", laatste update in juni 2024, verder AIDArapport genoemd, beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-PL_2023-Update.pdf; een kopie wordt toegevoegd aan het administratief dossier).

Het rapport stelt dat er enkele bezorgdheden zijn over de toegang tot de procedure voor personen die terugkeren in het kader van de Dublin-verordening. Wanneer een verzoeker Polen verlaat voor er een beslissing werd genomen, kan zijn verzoek worden heropend en verdergezet als hij binnen de negen maanden naar Polen terugkeert. Als een verzoeker niet binnen de 9 maanden terugkeert zal zijn verzoek afgesloten worden en kan hij bij zijn terugkeer enkel een volgend verzoek indienen. In dat geval zal het verzoek niet onmiddellijk op zijn inhoud worden beoordeeld, maar zal eerst een ontvankelijkheidsonderzoek worden uitgevoerd. (blz. 36). We merken op dat de betrokkene nog geen verzoek om internationale bescherming indiende in Polen en dit probleem zich derhalve niet kan stellen voor hem.

Het AIDA-rapport vermeldt dat verzoekers recht hebben op materiële opvang vanaf het moment dat ze zich aanmelden bij een van de initiële opvangcentra. Ze hebben recht op opvang gedurende de procedure om internationale bescherming en er wordt geen onderscheid gemaakt tussen de gewone, versnelde en ontvankelijkheidsprocedure (blz. 54). Het rapport stelt dat verzoekers de keuze hebben tussen een verblijf in een opvangcentrum of een grotere financiële tegemoetkoming en verblijf op de privémarkt (blz. 58). Er zijn volgens het rapport enkele praktische belemmeringen wat de toegang tot de materiële opvangvoorzieningen betreft. Verzoekers dienen zich zelfstandig naar het opvangcentrum te begeven en moeten zich er binnen de twee dagen aanmelden. Indien zij dat niet doen, wordt hun verzoek afgesloten (blz. 54). De financiële steun voor verzoekers zowel in de opvangcentra als voor privéaccommodatie is vaak niet voldoende om hun kosten te dekken. De tegemoetkoming kan wel verhoogd worden door bv. in een opvangcentrum te werken (blz. 59).

De omstandigheden in de Poolse opvangcentra zijn in het algemeen beter dan in het verleden, maar kunnen verschillen van centrum tot centrum (blz. 64)

We erkennen dat het AIDA-rapport zich ook kritisch uitlaat over bepaalde aspecten betreffende de procedure tot het bekomen van internationale bescherming en de opvang van verzoekers. Toch zijn we van oordeel dat dit rapport niet leidt tot het besluit dat de procedures inzake asiel en internationale bescherming en onthaal- en opvangvoorzieningen voor verzoekers om internationale bescherming in Polen dermate structurele tekortkomingen vertonen dat verzoekers die in het kader van Verordening (EU) nr. 604/2013 aan Polen worden overgedragen per definitie in een situatie belanden die kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Het enkele feit dat opmerkingen kunnen worden gemaakt betreffende bepaalde aspecten in verband met de procedure tot het bekomen van internationale bescherming en opvang en behandeling van verzoekers in Polen is volgens ons onvoldoende om tot dit besluit te komen.

De betrokkene verklaarde dat het gewoon gebeurde dat hij in België aankwam en hij dan maar asiel aanvraagde. Met betrekking tot een overdracht aan Polen verklaarde de betrokkene dat hij liever in België zou verblijven. In dit verband herhalen we dat in Verordening (EU) nr. 604/2013 de criteria en de mechanismen werden vastgelegd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming en dat betekent dat een verzoeker niet vrij een lidstaat kan kiezen en de persoonlijke appreciatie van een lidstaat of de enkele wens in een bepaalde lidstaat te kunnen blijven op zich geen grond zijn voor de toepassing van de soevereiniteitsclausule van Verordening (EU) nr. 604/2013.

We wensen op te merken dat geen enkele lidstaat volledig vrij is van discriminatie, xenofobie en onverdraagzaamheid en dat betrokkene geen concrete elementen meegaf waarom juist in België minder sprake zou zijn van racisme in vergelijking met Polen. Daarnaast merken we op dat het gegeven dat er in individuele gevallen sprake kan zijn van racisme of discriminatie ten opzichte van vreemdelingen geen aanleiding geeft te concluderen dat de Poolse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van betrokkene niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de asielinstanties en de rechtscollèges in Polen. Bovendien impliceert dit ook niet dat de Poolse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkene bij situaties van racisme, xenofobie of discriminatie. Daarnaast doet het gegeven dat een beperkt deel van de Poolse bevolking geen voorstander is van de onbeperkte opvang van vluchtelingen of zich racistisch, xenofobisch of discriminerend uit ten opzichte van vreemdelingen, niet concluderen dat het overgrote deel van de Poolse bevolking racisme of geweldpleging ten aanzien van vluchtelingen zou steunen en dat de Poolse overheidsdiensten niet de vereiste bescherming zouden kunnen bieden aan vreemdelingen die op het Poolse grondgebied verblijven.

De betrokkene verklaarde met betrekking tot zijn gezondheidstoestand dat alles goed gaat. Er zijn tot op heden in het administratief dossier van de betrokkene geen medische attesten of andere specifieke documenten aangebracht die aanleiding geven te besluiten dat redenen betreffende de gezondheidssituatie van de betrokkene een overdracht aan Polen zouden verhinderen of dat redenen van gezondheid bij overdracht zouden leiden tot een risico op blootstelling aan omstandigheden die een schending zouden vormen van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Er werden in het administratief dossier van de betrokkene geen concrete elementen aangebracht die aanleiding geven te besluiten dat redenen betreffende de gezondheidstoestand van de betrokkene een overdracht aan Polen verhinderen of dat de betrokkene door overdracht aan de verantwoordelijke lidstaat vanwege redenen van gezondheid een reëel risico loopt op blootstelling aan omstandigheden die een schending vormen van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Verder zijn er ook geen aanwijzingen dat de betrokkene in zijn hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming in Polen niet de nodige bijstand en zorgen zal kunnen verkrijgen indien nodig en zijn we van oordeel dat de kwaliteit van de medische voorzieningen in Polen van een vergelijkbaar niveau moeten worden geacht als deze in België.

De Poolse wetgeving waarborgt de toegang tot gezondheidszorg voor verzoekers om internationale bescherming onder dezelfde omstandigheden als Poolse staatsburgers (blz. 71). De auteurs maken melding van factoren die een vlotte en adequate toegang tot gezondheidszorg kunnen belemmeren, zoals de afgelegen locatie van de Poolse opvangcentra en de taalbarrière. Petra Medica, het privébedrijf dat de medische verzorging van verzoekers organiseert, is verplicht te zorgen voor tolken en vertalers wanneer dit nodig is (blz. 72-73). De auteurs maken melding van factoren die een vlotte en adequate toegang tot gezondheidszorg kunnen belemmeren, maar dit leidt geenszins tot de conclusie dat de toegang tot gezondheidszorg voor verzoekers om internationale bescherming dermate problematisch is dat een overdracht aan Polen een risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest tot gevolg dreigt te hebben.

We benadrukken dat Verordening (EU) nr. 604/2013 in voorzorgsmaatregelen voorziet. In geval van een medische problematiek of speciale noden wordt de betrokken informatie neergelegd in een gezondheidsverklaring en voor overdracht gedeeld met de verantwoordelijke lidstaat als omschreven in artikel 32 van Verordening (EU) nr. 604/2013.

Gelet op de voorgaande vaststellingen en overwegingen dient te worden besloten dat in de gegeven omstandigheden een overdracht van de betrokkene aan Polen niet een niveau van hardheid en ernst vertoont om binnen het toepassingsgebied van artikel 3 van het EVRM te vallen.

Gelet op het voorgaande wordt besloten dat niet aannemelijk werd gemaakt dat een overdracht van de betrokkene aan Polen een reëel risico impliceert op blootstelling aan omstandigheden die een inbreuk zouden vormen op artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Gelet op het voorgaande wordt tevens besloten dat er geen grond is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming door de Belgische instanties met toepassing van artikel 17(1) van Verordening (EU) nr. 604/2013. Hieruit volgt dat België niet verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming dat aan de Poolse autoriteiten toekomt met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en artikel 12(2) van Verordening (EU) nr. 604/2013.

Bijgevolg wordt bovengenoemde teruggedreven/ teruggeleid naar de grens met Polen, en dient hij zich aan te bieden bij de Poolse autoriteiten.”

2. Over de rechtspleging

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) stelt vast dat verzoeker op 30 juli 2024 een verzoekschrift indiende met het oog op de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing tot weigering van binnenkomst met teruggedrijving of terugleiding naar de grens van 25 juli 2024 en via een andere advocaat nogmaals een verzoekschrift indiende dat is gericht op de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de voormelde beslissing van 25 juli 2024. In casu dient dan ook te worden verwezen naar artikel 39/68-2, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de vreemdelingenwet), dat bepaalt:

“ Indien een verzoekende partij meerdere ontvankelijke verzoekschriften heeft ingediend tegen dezelfde bestreden beslissing dan worden deze beroepen van rechtswege gevoegd. In dit geval oordeelt de Raad op grond van het als laatste ingediende verzoekschrift, tenzij de verzoekende partij uitdrukkelijk aan de Raad en ten laatste ter terechtzitting, het verzoekschrift aanduidt op grond waarvan hij dient te oordelen. De verzoekende partij wordt geacht afstand te doen van de overige ingediende verzoekschriften.”

Ter terechtzitting zijn de advocaten het eens met de toepassing van deze bepaling en doet advocaat De Block uitdrukkelijk afstand van het door hem ingediende verzoekschrift. Dienvolgens wordt afstand van het beroep met rolnummer RvV X geakteerd.

3. Betreffende de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid

Artikel 43, § 1, eerste lid van het procedurereglement van de Raad (hierna: het PR RvV) bepaalt dat, indien de uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangevoerd, de vordering een uiteenzetting van de feiten dient te bevatten die deze uiterst dringende noodzakelijkheid rechtvaardigen. Verder kan overeenkomstig artikel 39/82, § 2, eerste lid van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de vreemdelingenwet), slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van een administratieve rechtshandeling worden besloten indien er ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en op voorwaarde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen. Uit het voorgaande volgt dat, opdat een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden ingewilligd, de drie voornoemde voorwaarden cumulatief moeten zijn vervuld.

3.1. Betreffende de eerste voorwaarde: het uiterst dringende karakter

Artikel 39/82, § 4, tweede lid van de vreemdelingenwet bepaalt:

“Indien de vreemdeling het voorwerp is van een verwijderings- of teruggedrijvingsmaatregel waarvan de tenuitvoerlegging imminent is, in het bijzonder indien hij is vastgehouden in een welbepaalde plaats zoals bedoeld in de artikelen 74/8 en 74/9 of ter beschikking is gesteld van de regering, en hij nog geen gewone

vordering tot schorsing heeft ingeleid tegen de bedoelde verwijderings- of teruggedrijvingsmaatregel, kan hij binnen de in artikel 39/57, B 1, derde lid, bedoelde termijn de schorsing van de tenuitvoerlegging van deze maatregel vorderen bij uiterst dringende noodzakelijkheid.”

Artikel 39/57, § 1, laatste lid van de vreemdelingenwet bepaalt:

“De in artikel 39/82, § 4, tweede lid, bedoelde vordering wordt ingediend bij verzoekschrift binnen tien dagen na de kennisgeving van de beslissing waartegen ze gericht is. Vanaf een tweede verwijderings- of teruggedrijvingsmaatregel, wordt de termijn teruggebracht tot vijf dagen.”

In casu bevindt de verzoeker zich in een welbepaalde plaats, zoals bedoeld in de artikelen 74/8 en 74/9 van de vreemdelingenwet. In dit geval wordt het uiterst dringende karakter van de vordering gericht tegen de verwijderingsmaatregel wettelijk vermoed. Dit wordt ook niet betwist door de verweerder. Het uiterst dringende karakter van de vordering staat dan ook vast. Tevens wordt opgemerkt dat de vordering werd ingediend binnen de tien dagen na kennisgeving van de verwijderingsmaatregel waartegen ze is gericht. Zij is tijdig ingediend en is derhalve ontvankelijk ratione temporis. Aan de eerste cumulatieve voorwaarde is bijgevolg voldaan.

3.2. Betreffende de tweede voorwaarde: de ernst van de aangevoerde middelen

3.2.1. Verzoeker voert twee middelen aan die zij uiteenzet als volgt:

“Eerste middel gebaseerd op artikel 3.2 van de Verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend, artikel 3 van het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens, artikelen 1 en 4 het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Eerste onderdeel

Verzoeker wijst op de systemische tekortkomingen van het Poolse asielstelsel. Verzoeker dreigt gedetineerd te worden als verzoeker om internationale bescherming in omstandigheden strijdig met artikel 4 van het Handvest.

In de praktijk worden verzoekers om internationale bescherming systematisch en automatisch opgesloten en worden alternatieven voor detentie niet ernstig overwogen. Bovendien kunnen asielzoekers in de praktijk niets (juridisch) ondernemen tegen die ongeoorloofde detentie:

“Detention is possible in law and in practice in all asylum procedures, and since 2021, it is frequently applied (...) There are concerns that detention is not used as a measure of last resort and is often applied or prolonged automatically. Additionally the foreigners in most cases are not represented by the professional lawyers- attorney at law or advocates and the courts rely on Border Guard motions, which omit arguments that could indicate that detention is pointless or unjustified. Border Guards are treated by the courts as experts in a migration field and this is a reason why their interpretation of law is accepted by the courts. Whatsmore the research shows that motion on detention did not contain information about contraindications of placing the migrants in detention. Only in August 2021, 1,089 persons were placed in detention centres in Poland.

According to relevant research, the Border Guard appears to give priority to internal regulations (instructions, circulars, recommendations issued by their superiors) above national law. Submission of requests on prolonging the stay in detention by Border Guard is generally considered standard and normal practice. It is not accompanied by a deeper reflection on the need for further detention.”

“An asylum seeker can be detained only if the alternatives to detention cannot be applied. In practice, asylum seekers are placed in detention automatically (in 96 % of cases, courts disposed a detention order or its prolongation), and alternatives to detention are not considered, not properly justified or the reasons why they cannot be applied are not explained in detail.” (nadruk toegevoegd)

“According to Polish NGOs, courts examine the possibility of using alternatives to detention only in a superficial way. Courts very often argue that it is not possible to impose an alternative to detention based on the risk of absconding and that asylum seekers had no money or no place to stay, ignoring the fact that asylum seekers have a right to live and receive financial assistance in open centres for foreigners managed by the Head of the Office for Foreigners.”

Ook vluchtelingen met zware fysieke letsels of zware psychologische problemen worden in de praktijk opgesloten in Polen:

"In the opinion of NGOs and the Commissioner for Human Rights, the problem with the identification of victims of torture and violence persists and there is a systematic problem with placing [in detention] foreigners whose mental and physical condition indicates a possible danger to their life or health. Indeed, a poor mental condition is hardly ever accepted by courts as sufficient ground for not placing in or releasing an asylum seeker from detention. Identification should be conducted before placing in detention and not in detention. According to the Commissioner for Human Rights and NGOs, the authorities do not always release migrants who suffered the violence in their country of origin or, more recently, at the Polish-Belarusian border. In 2022 and 2023, an increasing number of individuals are being detained after hospitalization for serious fractures sustained from falling off the wall.

Additionally, the Border Guard continues to apply internal guidelines allowing deprivation of liberty of foreigners who have experienced violence ("Principles of Border Guard's Procedure with Aliens Requiring Special Treatment."). In 2019, the Border Guard updated internal guidelines called "Rules of Conduct of the Border Guard towards foreigners requiring special treatment". Based on these rules, only people who exhibit clear symptoms indicating that they have been subjected to severe forms of violence, and as a result, whose current psychophysical condition is significantly below average, are exempt from being placed in detention. It means that the internal guideline introduces additional restrictions unknown to the Act of Foreigners and limits the prohibition of detention of violent victims to victims of serious forms of violence, who manifest the symptoms of violence and whose psychophysical state is significantly below the norm. Moreover, the updated guideline still does not solve the long-standing problem of the lack of an effective system for the identification of victims of violence."

De identificatie van kwetsbare personen is inderdaad rampzalig in Polen:

"In practice, it means that the decision to conduct a medical examination is made by the Border Guard officer. However, there are serious doubts about the ability of the Border Guards officers to recognise if a migrant is a violence victim as not all of them are specialised in the identification of vulnerable asylum seekers. What is more, this guideline does not indicate the necessity of a possession of medical knowledge by the officer and there is a lack of a determination of the methods and criteria based on which the officer could assess whether a medical examination is necessary.⁵³⁵ Additionally, the people who are placed in detention and stated that they had experienced violence during their detention, are not automatically and immediately subjected to a medical examination.⁵³⁶ Moreover, the guidelines do not introduce a procedure to release immediately the victim of violence from a detention centre, as this could be disposed only if it is established that prolongation of detention would cause a threat to the person's life or health. The NPM recommends not using the guidelines prepared by the Border Guards as they are against the national law and international standards, including the Istanbul Protocol.

(...)

In addition, there are detained foreigners who, despite the evident symptoms of PTSD, have not been identified, or the identification process takes a very long time, and their mental state deteriorates due to their detention."

Ook de Commissioner for Human Rights stelt zware tekortkomingen vast in de screening, waaronder het gebrek aan evaluatie van de mentale gezondheidstoestand.

Zelfs personen die in toepassing van de Dublinrichtlijn aankomen in Polen met documenten die hun kwetsbaarheid en hun foltering en aantonen, worden in Polen niet geloofd, waardoor ze niet als kwetsbaar worden geïdentificeerd en ook hun erkenning als vluchteling in het gevaar komt:

"Overall, NGOs confirm that the system of identification envisaged in the law does not work in practice. Persons who experienced violence, especially torture survivors, are expected to present evidence they hardly can obtain. At the same time, the authorities seldomly decide to ask for an expert opinion as a part of the procedure. In one of the cases reported by SIP, both authorities at first and second instance claimed that the tortures that the applicant experienced had not been proven by medical examination. The applicant concerned had been transferred to Poland on the basis of the Dublin Regulation and was in possession of an opinion from a psychologist from the sending country confirming that they had been subjected to torture, that was ignored." (nadruk toegevoegd)

Volgens het Aida-rapport varieert de periode van detentie tussen 52 dagen en 17 maanden:

"The duration of detention varied. Depending on the place of deprivation of liberty, it ranged from 86 days to over 5 months."

De detentieomstandigheden zijn duidelijk onmenselijk. Volgens het Europees Hof voor de Rechten van de Mens volstaat het dat een gedetineerde over minder dan 3 m² persoonlijke ruimte beschikt om te spreken van een schending van artikel 3 EVRM.

In het detentiecentrum Wędrzyn beschikken gedetineerden over 2,2 vierkante meter per persoon. Volgens Dunja Mijatović, de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa, zijn de omstandigheden in dat centrum "inacceptable." Zij stelt: "[circumstances] do not fulfil the fundamental guarantees preventing inhuman and degrading treatment."

Sinds de wetswijziging van 2021 is een inperking van de ruimte van gedetineerden tot 2 vierkante meter voorzien bij wet:

"On 13 August 2021, a new amendment was introduced to the Ordinance of the Ministry of Interior and Administration of 24 April 2015 on the guarded centres and detention centres for foreigners which allows now to place foreigners in a room for foreigners or in a residential cell the area of which is not less than 2 sqm per foreigner:

- in the case of no vacancies in rooms for foreigners,*
- for a specified period of time,*
- not longer than 12 months."*

Volgens het Aida-rapport voldoen verschillende centra niet aan het door het EHRM gestelde minimum van 3 vierkante meter per gedetineerde. Bovendien moeten derdelanders betalen voor hun ondermaatse detentie:

"This new regulation has caused detention centers to become overcrowded, in particular the Lesznowola, Przemyśl, Wędrzyn, Białystok and Kętrzyn detention centres in 2021 and in 2022. Since 25 April 2022, migrants placed in detention centres in Biała Podlaska, Białystok, Czerwony Bór and in Kętrzyn had at least 4 sqm per person. The detention centre in Wędrzyn returned to 4 sqm on 6 June 2022. In the case of detention centres for men, the area per foreigner was reduced to a minimum, depending on the needs. In the Lesznowola detention centre, there was no less than 3 sqm per migrant, but since 21 October 2022, there was no less than 2 sqm of surface area per migrant. In Przemyśl, from 1 January 2022 to 26 July 2022 and from 21 October up to 10 March 2023 surface area per migrant was no less than 2 sqm. In Biała Podlaska detention centre from 13 October 2023 to the end of November 2023 the space available for each detainee was not less than 3.5 sqm per person due to rise of the maximum capacity of a detention centre.⁴⁷⁷ In Kętrzyn the space was no less than 3 sqm per foreigner in the period between August and 20 December 2023.

Third country nationals are obliged to pay for their stay in a detention centre calculated on the basis of an algorithm, set in the Act on Foreigners." (nadruk toegevoegd)

Volgens The National Prevention Mechanism, zo stelt de vorige update van het Aida-rapport, is er sprake van een bewuste politiek: "[we] noted that in the period from 30 June to the end of December 2021, the capacity of detention centres increased more than fourfold. This indicates a systemic preference for increasing the capacity of detention centres rather than utilizing alternative measures to detention. What is more, in Krosno and in Wędrzyn detention centre the actual number of foreigners exceeded the capacity of the detention centre, and the actual area in some living rooms per foreigner was less than 2 sqm in Wędrzyn." (eigen onderlijning)

De overbevolking leidt niet enkel tot een rechtstreekse schending van artikel 3 EVRM, maar leidt ook op andere vlakken tot problemen:

"Migrants and asylum seekers claim that there are no interpreters present on regular basis in detention centres (i.e. Arabic and Kurdish), which influences on their access to information being detained.⁴⁸⁴ What is more in some detention centres, the employees of a Border Guard support the translation between the foreigner and medical staff."

De Hoge Commissaris voor Vluchtelingen van de Verenigde Naties heeft ook gewezen op de slechte leefomstandigheden in deze centra en de negatieve gevolgen voor de gedetineerden:

" During detention monitoring, UNHCR found confusion, frustration and anxiety among detainees due to poor conditions and limited information [...]

UNHCR observations from November 2021 found poor conditions, including sleeping arrangements of mattresses on the floor in a common room of mixed age/gender. Lack of privacy and access to information or legal aid compound disorientation and mental health issues.

(...)

Recommendations:

UNHCR recommends that the Government of Poland:

- a) Implement, without delay, alternatives to detention in law and in practice;*
- b) Ensure that detention of asylum-seekers is only used as a measure of last resort, where necessary and proportionate, and for as short period as possible; and,*
- c) Ensures that conditions in detention and reception facilities are humane and dignified and that victims of torture and other vulnerable individuals are not placed in detention. “ (nadruk toegevoegd) (stuk 7)*

De Mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa merkte ook op dat er geen toegang is tot medische zorg en dat journalisten uit het centrum worden geweerd. Het centrum mist transparantie en controle:

“The Polish authorities have also been criticized by the human rights commissioners for creating a climate of “harassment and intimidation targeting organizations and people, including local residents, providing [humanitarian and legal assistance] to migrants near the border.”

Een journalist die er te voet in slaagde om de locatie te bereiken, bevestigt de erbarmelijke leefomstandigheden in het centrum:

“Conditions are very bad: people are jammed together in small rooms, have no medical or legal aid, and the lack of a common language between migrants and guards makes everything even more difficult to manage.” On 25 November 2021, migrants inside Wędrzyn staged a peaceful protest, demanding freedom or better conditions. Zaid recalls how things escalated when the anti-riot police arrived and charged against the protesters. To defend themselves, the migrants “tried to break through the fence, set fire to various objects, threw chairs, and destroyed CCTV cameras,” reported the Lubuska regional police department.”

De detentie van verzoekers om internationale bescherming heeft ook een bijzonder nefaste impact op de asielprocedure zelf. In de praktijk is het voor hen onmogelijk om hun asielaanvraag te staven met relevante stukken:

“According to the Office for Foreigners, the asylum cases of migrants placed in detention are prioritised but it does not mean that they are examined more quickly. In practice, it means that asylum seekers have only 7 days to present additional evidence in their case, before an asylum decision is made, which can be very difficult to provide as the asylum seekers have a limited access to the internet and no access to social apps as Messenger or WhatsApp.”

De verzoeken van asielzoekers worden niet naar behoren onderzocht:

“In addition, NGOs claim that in the case of detained asylum seekers, the Refugee Board does not conduct evidentiary proceedings, meaning that they do not assess the grounds for applying for international protection.”

Eind vorig jaar voerden gedetineerde verzoekers om internationale bescherming actie tegen hun detentie en de grote onzekerheid die ermee gepaard gaat en voor respect voor hun menselijke waardigheid:

“The four-day protest, which took place from September 5-9, saw migrants taking a stand against ongoing “arbitrary detention” at the hands of the Polish authorities.

(...)

The protest, involving up to 70 of the 100 detainees in Przemyśl, was a desperate attempt by the detainees to end their prolonged detention.(...)

The migrants called for basic rights, such as access to medical and mental health care and the ability to connect with their loved ones through social media. The protest took place in response to an incident in late July where a resident attempted suicide, according to Grupa Granica.”

Verzoeker zal opgesloten worden in Polen. Hij dreigt gedetineerd te worden in omstandigheden in strijd met artikel 4 van het Handvest.

Er moet een systemische tekortkoming worden vastgesteld die resulteert in onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest.

Tweede onderdeel

Verzoeker wijst op de systemische tekortkomingen van het Poolse asielstelsel, met name met betrekking tot het opvangnetwerk.

Zoals blijkt uit het eerste onderdeel worden verzoekers om internationale bescherming opgesloten in Polen. Eens vluchtelingen worden vrijgelaten uit een detentiecentrum worden zij vaak aan hun lot overgelaten. Zij moeten op eigen houtje naar een opvangcentrum gaan, wat vaak voor enorme problemen zorgt:

"Detained asylum seekers face great difficulties when they are released from detention centres. By law, they are not entitled to any support immediately after release. They are granted material reception conditions only from the moment of registration in a reception centre, which is very often located far away from the detention centre. As a result, asylum seekers have difficulties covering the cost of transport to the reception centre and reaching it within the set deadline of 2 days."

In de praktijk worden vluchtelingen die aan de deur van een detentiecentrum worden gezet soms geholpen door NGO's of door andere actoren, maar die hulp is niet wettelijk geregeld en dus niet gegarandeerd zoals de Mensenrechtencommissaris opmerkt. Dat zorgt voor bijzonder schrijnende situaties, zoals de vorige update van het aida-rapport laat optekenen:

"(...) in December 2022, Stowarzyszenie EGALA and Grupa Granica reported that an Ivory Coast national was released from the detention centre in the middle of the night, in inappropriate clothing for the minus 12°C weather and without any guidance as to where he should go. He was supposed to be assisted with transportation to the reception centre by an NGO later that day, following the previous information from the Border Guard that he would be released in the afternoon. Despite this, he was released a night before. NGOs have been repeatedly calling for the Border Guard to release foreigners during the day when they can access public transportation and travel more safely, albeit to no avail."

Het risico is dus reëel dat verzoeker nooit toegang aan een opvang centrum krijgt.

Waar de bestreden beslissing stelt dat de leefomstandigheden van centrum tot centrum verschillen, wijst verzoeker erop dat geen van de gebouwen die als opvangcentrum dienst doen daartoe ontworpen zijn. Het gaat om voormalige militaire barakken, hostels en dergelijke. In een centrum werden bedwantsen gemeld en er breken soms protesten uit in de centra. Zo protesteerden bewoners tegen de slechte kwaliteit van het voedsel en vooral tegen het gebrek aan medewerkers en NGO's in de centra. De centra blijken inderdaad met een personeelstekort te kampen.

Felipe Gonzalès Morales, de speciale VN-rapporteur voor de mensenrechten van migranten, merkte op dat Oekraïense vluchtelingen over het algemeen goed worden ontvangen in Polen, maar dat dit helemaal niet geldt voor onderdanen van andere landen. Voor hen is het veel moeilijker om een verblijfsvergunning en opvang te krijgen.

De Verenigde Naties maken melding van demonisering van vluchtelingen door de Poolse autoriteiten. Vooraanstaande regeringsleden en hoge ambtenaren associëren vluchtelingen openlijk met religieus extremisme, zoöfilie en pedofilie:

"a joint press conference held on 27 September 2021 by Poland's Minister of Internal Affairs and Administration, Minister of Defence, and Commander-in-chief of the Border Guard. During the conference, violent and pornographic photos and videos said to be found on phones confiscated from migrants and asylum seekers were put on display, with the apparent aim of associating migrants and refugees with religious extremism, zoophilia and paedophilia. The Polish public broadcaster TVP later aired parts of the conference in its evening news programme, with the title "He raped a cow and wanted to enter Poland? Details on migrants at the border"

Mensen die vluchtelingen helpen worden geïntimideerd en lastiggevallen door de Poolse veiligheidsdiensten. Advocaten worden onder druk gezet om geen asielaanvragen in te dienen namens hun cliënten of om dergelijke aanvragen in te trekken.

Verschillende Europese rechtbanken stelden systemische tekortkomingen vast van het Poolse asielstelsel en besloten dat een transfert naar dat land een schending inhoudt van artikel 4 van het Handvest:

"HFHR also reported cases in which the courts of other Member States decided not to transfer a person seeking protection to Poland under Dublin. In a judgment from 5 September 2022, the Administrative Court of Minden found that due to existing deficiencies in the refugee reception system, returnees to Poland could be subject to inhuman or degrading treatment, contrary to Article 4 of the EU Charter of Fundamental Rights. A similar justification was given by the Administrative Court in Hanover (Germany) in a judgment of 7 October

2022, which considered the poor conditions in guarded centres for foreigners and the risk of nearly automatic detention. Also, the Court in the Hague in the judgement from 31 May 2022, prevented a Dublin transfer to Poland based on the assumption that the independence of the judiciary in Poland is under serious pressure and that there are serious concerns about whether the universal human rights of the LGBTQ+ persons are respected in Poland. (...)

Last but not least, on 15 June 2022, the Court in the Hague, examining the case of a person seeking international protection who was to be returned to Poland, asked the CJEU a preliminary question regarding the Dublin transfers to countries that, despite being members of the European Union, 'seriously and systematically infringe the EU law'."

De levensomstandigheden in opvangcentra in Polen zijn moeilijk. Bovendien zitten veel verzoekers om internationale bescherming sinds de crisis aan de grens met Wit-Rusland, die sinds 2021 voortduurt, zonder opvang.

Verzoekers kunnen de opvangcentra inruilen voor financiële steun. Die financiële steun is echter niet voldoende om in basisbehoeften te voorzien:

"The amount of financial allowance that is granted to asylum seekers living outside the reception centres is not sufficient to cover all expenses of their stay in Poland or even to satisfy basic needs of asylum seekers. It is difficult to rent an apartment with this allowance."

Als gevolg hiervan worden asielzoekers gedwongen om in overvolle en gevaarlijke accommodaties te leven en 'illegaal' te werken:

"As the amount of financial allowance is insufficient for renting separate accommodation, asylum seekers are often forced to live in overcrowded and insecure places. Many of them sleep in overcrowded apartments, where they have to share beds with other people or where living conditions do not provide privacy and personal safety.

(...)

Insufficient social assistance forces asylum seekers to work in Poland illegally in order to maintain and pay the rent."

De financiële steun is onvoldoende om een leven te garanderen dat overeenstemt met de Poolse normen en is niet voldoende om te voldoen aan de voorwaarden van het Saciri-arrest van het Europese Hof:

"The amount of financial allowance that asylum seekers receive is generally not sufficient to ensure an adequate standard of living in Poland. (...) The amount of social assistance for asylum seekers has not been raised since 2003, even though the costs of living in Poland have increased significantly since then. As a result, material reception conditions are insufficient to ensure a decent standard of living as highlighted in the CJEU judgment in Saciri."

In 2022 en februari 2023 stelde ook de mensenrechtencommissaris de financiële problemen van asielzoekers vast en vroeg hij het ministerie van Binnenlandse Zaken tevergeefs om het bedrag van de financiële toelage voor asielzoekers die niet in opvangcentra wonen te verhogen.

Zelfs het bedrag dat asielzoekers ontvangen die in een opvangcentrum zijn ondergebracht, is niet voldoende om in hun basisbehoeften te voorzien en adequate levensomstandigheden in Polen te waarborgen.

Er moet een systemische tekortkoming worden vastgesteld van het Poolse asielstelsel in verband met zijn opvangbeleid.

Derde onderdeel

Verzoeker wijst op de systemische tekortkomingen van het Poolse asielstelsel, met name met betrekking tot de toegang tot (mentale) gezondheidszorg.

Verzoeker herinnert eraan dat hij zware medische problemen heeft, zowel op fysiek als op psychologisch vlak. Hij kreeg een kogel in het hoofd en in het hand en was zwaar gewond. Naast de directe schotwonden ondervond hij ook spraakproblemen en zware psychologische (en depressieve) klachten. Hij werd gediagnosticeerd met een bipolaire stoornis, waarvoor hij ook medicatie neemt.

In 2020 diende de SIP (Legal Intervention Association in Polen) een klacht in bij de Europese Commissie wegens schending van artikel 17(2) van Richtlijn 2013/33.36 Artikel 17 van de Richtlijn 17 verplicht de Lidstaten om rekening te houden met de specifieke situatie van kwetsbare personen.

Uit het Aida-rapport blijkt dat de psychologische gezondheidszorg voor verzoekers om internationale bescherming in Polen ruim tekortschiet:

“Health care is provided to asylum seekers throughout asylum proceedings by the Petra Medica company. Asylum seekers can see a doctor or a psychologist in all reception centres. Psychological treatment available to asylum seekers is generally considered insufficient. Asylum seekers can also see other specialists but with some difficulty. Accessing costly specialized treatment is hampered. In general, the provision of medical assistance by the Petra Medica is criticised.” (nadruk toegevoegd)

De psychologische bijstand die verzoekers om internationale bescherming kunnen krijgen is beperkt tot een minimum. Het gaat hooguit om een interventie of een gewone consultatie. Van een volwaardige behandeling is geen sprake. Er zijn niet genoeg psychologen om mensen op een kwaliteitsvolle manier hulp te bieden:

“However, the psychological assistance in the reception centres is limited to basic consultations. Some asylum seekers consider psychologists working in the centre as not neutral enough as they are employed (indirectly) by the Office for Foreigners. Furthermore, according to some experts and many NGOs, specialised treatment for victims of torture or traumatised asylum seekers is not available in practice. NGOs still point to the lack of proper treatment of persons with PTSD. The available psychological assistance is considered an intervention, not a regular therapy. There is a shortage of psychologists prepared to work with vulnerable and traumatized asylum seekers. Moreover, there are not enough specialised NGOs that provide psychological consultations and treatment to asylum seekers.”

De Poolse autoriteiten delegeerden de medische zorg voor verzoekers om internationale bescherming aan een privébedrijf (Petra Medica). Daardoor ging de kwaliteit van de zorg danig achteruit. Ook de toegang tot (in het bijzonder meer gespecialiseerde) gezondheidszorg komt in het gedrang. Het Aida-rapport wijst op verschillende gevallen van weigeringen om gepaste medische zorg toe te dienen:

“Medical assistance is provided by the private contractor Petra Medica, with whom the Office for Foreigners has signed an agreement to coordinate medical care for asylum seekers. The Office for Foreigners monitors the application of this agreement. A new agreement has been signed on 31 July 2023, despite the long-standing criticism of the services provided by said contractor.

In particular, the quality of medical assistance provided under this agreement has triggered wide criticism. In particular, access to specialised medical care worsened and some asylum seekers are refused access to more costly treatments. Sometimes, only after NGOs’ interventions and months of fighting for access to proper medical treatment, asylum seekers were able to receive it. Several cases of refusals of medical treatment, drawing from the SIP’s yearly reports, have been described in the previous AIDA reports. The above-mentioned issues were also reported in 2023.” (nadruk toegevoegd)

De bestreden beslissing rept met geen woord over de hierboven beschreven problemen die naar voor komen uit het Aida-rapport. Verzoeker wijst er verder op dat de toegang tot de gezondheidszorg des te moeilijker is voor verzoekers om internationale bescherming door een gebrek aan interculturele competenties en kennis van vreemde talen bij gezondheidsverstrekkers. In de praktijk zijn er geen tolken aanwezig tijdens medische consultaties, wat een kwaliteitsvolle zorgverlening in de weg staat.

Voorts blijkt uit het Aida-rapport dat de ziekenhuizen waar asielzoekers terecht kunnen vaak heel ver liggen van de opvangcentra, wat de toegang verder bemoeilijkt. Nochtans zijn er dichterbij andere ziekenhuizen, maar daar kunnen verzoekers enkel terecht voor dringende medische hulp.

In het licht van alle praktische hindernissen is het dan ook niet verwonderlijk dat de toegang voor gezondheidszorg voor verzoekers om internationale bescherming in de praktijk dode letter blijft:

“SIP informs that it regularly receives complaints about the Petra Medica’s functioning and in practice, many asylum seekers give up their right to medical assistance during asylum proceedings due to the problems they had with accessing health care designed for them.”

Bovendien blijkt dat de Poolse asielinstanties niet in staat zijn op een behoorlijke manier om te gaan met mensen die, zoals verzoeker, te kampen hebben met zware psychologische problemen:

“According to HFHR even in the case of applicants with PTSD, the inconsistencies in testimonies may lead to the refusal of international protection. Furthermore, even at the later stages of the procedure, the appeal body or courts do not appoint independent experts to assess the mental health status of applicants.”

Ook de Poolse rechtbanken zijn op dat vlak bijzonder hard, waardoor moet worden geconcludeerd dat de asielaanvraag van verzoeker niet naar behoren behandeld zou worden.

Er moet een systemische tekortkoming worden vastgesteld van het Poolse asielstelsel.

Vijfde onderdeel

Verzoeker wijst op de systemische tekortkomingen van het Poolse asielstelsel, met name met betrekking tot de kosteloze rechtsbijstand.

Het Aida-rapport vermeldt dat er sinds 2015 een systeem van juridische bijstand in voegen is in Polen. The Head of the Office for Foreigners, zo vervolgt het rapport, sloot een overeenkomst met NGO's, 'legal counsellors' en advocaten die instaan voor de hulp. De lijsten van de 'legal counsellors' en advocaten staan online. Verzoeker merkt op dat het om bijzonder weinig juridische hulpverleners gaat. Voor 2024 voor de regio Warschau, bijvoorbeeld, zijn volgens die publieke lijsten slechts zeven 'legal counsellors' en twintig advocaten beschikbaar.

Het verbaast dan ook niet dat het systeem zeer inefficiënt is en verzoekers om internationale bescherming in de praktijk niet juridisch worden bijgestaan:

"In 2022, 169 applicants appealing the decision of the Head of the Office for Foreigners benefited from the free legal aid system, 21 persons were assisted by counsellors or advocates and 126 by NGO lawyers. Considering the low number of individuals benefiting from the legal aid system out of the total of 1,531 appeals in 2022, it appears that the system has little impact on the effective provision of free legal aid to applicants."

Het feit dat er in de administratieve fase helemaal geen juridische bijstand wordt voorzien leidt bovendien soms tot grote problemen in de beroepsfase:

"The Association for Legal Intervention (SIP) as one of the few NGOs providing legal aid within the system is also of the opinion that assisting only in the second instance is not sufficient. The main evidence is gathered in the first instance proceedings – that is when the applicants are interviewed, country of origin information is collected and witnesses can be heard, but in this phase of the proceedings free legal assistance is not provided (i.e. private lawyer can be arranged, but it means the applicant bears the costs). SIP provided examples of cases in which some evidence from the country of origin was presented in the appeal but was not taken into account by the second instance authorities, who argued the applicants should have presented them at the first instance. The argument, that the applicant had not been advised by the lawyer on what evidence can be relevant to the procedure was not considered."

De algemene regeling waar de verwerende partij naar verwijst lijkt in de praktijk nagenoeg onbereikbaar voor verzoekers om internationale bescherming.

Er moet een systemische tekortkoming worden vastgesteld van het Poolse asielstelsel.

Tweede middel gebaseerd op artikel 3.2 van de Verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend, artikel 3 van het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens, artikelen 1 en 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Zou uw Raad oordelen dat er geen sprake is van systemische tekortkomingen van het Poolse asielstelsel, moet worden vastgesteld dat de bestreden beslissing niet de nodige garanties biedt dat verzoeker in geval van een transfert naar Polen niet onderworpen zou worden aan een schending van artikelen 1 en 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Eerste onderdeel

Verzoeker wijst op het arrest CK van het Hof van Justitie. Het komt de verwerende partij toe om een schending van artikel 3 EVRM uit te sluiten. Er moeten in casu individuele garanties worden geven overeenkomstig het arrest Tarakhel:

"65 Uit het voorgaande volgt dat een asielzoeker slechts kan worden overgedragen in het kader van de Dublin III-verordening in omstandigheden waarin het uitgesloten is dat die overdracht een reëel risico inhoudt dat de betrokkene wordt onderworpen aan onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest.

66 In het geval van een asielzoeker met een bijzonder slechte gezondheidstoestand kan niet zonder meer worden uitgesloten dat zijn overdracht op basis van de Dublin III-verordening een dergelijk risico inhoudt. ” (eigen nadruk)

De verwerende partij heeft niet met de nodige omzichtigheid gehandeld. Volgens de bestreden beslissing, die dateert van 3.4.2024, heeft verzoeker geen gezondheidsproblemen. Nochtans blijkt uit de medische attesten van 3.4.2024 van de centrumarts van DVZ en van de centrympsiologe dat de heer zware psychologische klachten heeft waarvoor hij regelmatig wordt opgevolgd door een psycholoog en waarvoor hij een antidepressivum neemt, waarvan de arts van het gesloten centrum Caricole de dosis recent nog verhoogde. (stukken 3 en 4)

Volgens een externe arts kampt verzoeker sinds de betekening van de bestreden met des te meer stress en zijn zijn klachten enorm toegenomen. Hij heeft regelmatig zware paniekaanvallen, zowel overdag als 's nachts. Die gaan gepaard met druk op de borst, hartkloppingen en zweetaanvallen. Verzoeker heeft ook zware nachtmerries en een groot slaapprobleem in het algemeen. De externe arts stelde significante musculaire spanning vast rond verzoekers nek. Ook zijn buik is gespannen. Volgens de externe arts moet verzoeker verder psychologisch worden opgevolgd en is een overdracht naar Polen onverantwoord gezien verzoekers uiterst zwakke psychologische toestand. (stuk 6)

De bestreden beslissing gaat voorbij aan de bijzondere kwetsbaarheid van verzoeker ten gevolge van zijn zware psychologische problemen. Op zijn minst moet een gebrek aan motivering worden vastgesteld.

Uit het arrest CK volgen duidelijke verplichtingen in geval van een overdracht van een zieke persoon:

« 74 In omstandigheden waarin de overdracht van een asielzoeker met een ernstige mentale of lichamelijke aandoening een reëel en bewezen risico op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand van die asielzoeker zou inhouden, zou die overdracht een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van dat artikel vormen.

75 Wanneer een asielzoeker, in het bijzonder in het kader van de doeltreffende voorziening in rechte die hem door artikel 27 van de Dublin III-verordening wordt gewaarborgd, objectieve gegevens overlegt, zoals medische attesten met betrekking tot zijn toestand, die de bijzondere ernst van zijn gezondheidstoestand en de aanzienlijke en onomkeerbare gevolgen daarvoor van een overdracht aantonen, mogen de autoriteiten van de betrokken lidstaat, de rechterlijke instanties daaronder begrepen, die gegevens bijgevolg niet buiten beschouwing laten. Zij moeten juist beoordelen wat het risico is dat dergelijke gevolgen zich voordoen wanneer zij beslissen over de overdracht van de betrokkene of – in het geval van een rechterlijke instantie – oordelen over de rechtmatigheid van een overdrachtsbesluit, aangezien de tenuitvoerlegging van dat besluit tot een onmenselijke of vernederende behandeling van de betrokkene zou kunnen leiden (zie naar analogie arrest van 5 april 2016, Aranyosi en Căldăraru, C-404/15 en C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punt 88).

76 Het staat dus aan die autoriteiten om iedere ernstige twijfel over de weerslag van de overdracht op de gezondheidstoestand van de betrokkene weg te nemen. In het bijzonder wanneer er sprake is van een ernstige psychische aandoening, mag daarbij niet worden volstaan met te kijken naar de gevolgen van het fysieke vervoer van de betrokkene van een lidstaat naar een andere, maar moet rekening worden gehouden met alle aanzienlijke en onomkeerbare gevolgen die uit de overdracht zouden voortvloeien.» (eigen nadruk)

De verwerende partij moet dus elk risico op een schending van artikel 1 en 4 van het EU-Handvest uitsluiten ten aanzien van verzoekers.

Dat is in casu niet gebeurd. De bestreden beslissing beweert dat verzoeker geen gezondheidsproblemen heeft terwijl uit de medische attesten van de centrumarts en de psychologe van het gesloten centrum het tegendeel blijkt en terwijl de externe arts een transfert naar Polen zelfs expliciet afraadt. (stukken 3 – 6)

Bovendien wijst de bewerende partij zelf op problemen voor verzoekers om internationale bescherming op vlak van toegang tot de gezondheidszorg in Polen. Haar oordeel dat dit probleem zich ook in andere lidstaten stelt is niet relevant. Bovendien gaat de verwerende partij voorbij aan cruciale informatie uit het Aida-rapport waaruit blijkt dat verzoekers medische opvolging zou komen in het gedrang zou komen in geval van een overdracht naar Polen. (zie eerste middel, derde onderdeel)

De kwetsbaarheid van verzoeker maakt hem des te kwetsbaarder voor de detentie condities levensomstandigheden in opvangcentra die in Polen als vernederend worden beschouwd.

De verwerende partij sluit niet elk risico op een schending van artikel 1 en 4 van het EU-Handvest uit ten aanzien van verzoeker. Zij houdt geen rekening met de medische attesten van haar eigen diensten en met de

beschikbare informatie over de gezondheidszorg in Polen. De bijzondere kwetsbaarheid van verzoeker blijkt des te meer uit een medisch attest van een externe arts. Op zijn minst is de motiveringsplicht geschonden.

Volledigheidshalve wijst verzoeker erop dat de verplichtingen voor de verwerende partij die uit het arrest CK voortvloeien wel degelijk nu al aan de orde zijn. Uw raad moet de precieze inhoud van de garanties die aan verzoekers worden gegeven kunnen controleren en erop toezien dat zij correct worden uitgevoerd:

« 84 Indien de bevoegde rechter van oordeel is dat die voorzorgsmaatregelen volstaan om een risico op onmenselijke of vernederende behandeling bij overdracht van de betrokken asielzoeker uit te sluiten, staat het aan die rechter om de nodige maatregelen te nemen teneinde zich ervan te verzekeren dat die voorzorgsmaatregelen door de autoriteiten van de verzoekende lidstaat ten uitvoer worden gebracht vóór de overdracht van de betrokkene. Zo nodig moet de gezondheidstoestand van de asielzoeker opnieuw worden beoordeeld voordat de overdracht wordt uitgevoerd.»

Tweede onderdeel

Verzoeker wijst op het arrest Aranyosi, waarin het Hof van Justitie een controleverplichting oplegt die de verplichtingen uit het arrest NS en het arrest Tarakhel samenbrengt:

“Hieruit volgt dat wanneer de rechterlijke autoriteit van de uitvoerende lidstaat bewijzen heeft dat er een reëel gevaar bestaat dat personen die in de uitvaardigende lidstaat zijn gedetineerd, onmenselijk of vernederend – afgemeten aan het beschermingscriterium van de door het Unierecht en met name door artikel 4 van het Handvest gewaarborgde grondrechten – worden behandeld (zie in die zin arrest Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, punten 59 en 63, en advies 2/13, EU:C:2014:2454, punt 192), zij verplicht is om te beoordelen of dit gevaar bestaat, wanneer zij moet beslissen of de persoon tegen wie een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd, wordt overgeleverd aan de autoriteiten van de uitvaardigende lidstaat. De tenuitvoerlegging van een dergelijk bevel mag immers niet leiden tot onmenselijke of vernederende behandeling van die persoon.

Hiertoe dient de uitvoerende rechterlijke autoriteit zich allereerst te baseren op objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens over de detentieomstandigheden die heersen in de uitvaardigende lidstaat en die kunnen duiden op gebreken die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, hetzij bepaalde detentiecentra betreffen. Deze gegevens kunnen met name blijken uit internationale rechterlijke beslissingen, zoals de arresten van het EHRM, uit rechterlijke beslissingen van de uitvaardigende lidstaat, alsook uit besluiten, rapporten en andere documenten die zijn opgesteld door de organen van de Raad van Europa of die tot het systeem van de Verenigde Naties behoren.

90 In dit verband volgt uit de rechtspraak van het EHRM dat artikel 3 EVRM aan de autoriteiten van de staat op wiens grondgebied iemand in hechtenis is genomen, een positieve verplichting oplegt om zich ervan te vergewissen dat elke gevangene wordt gedetineerd in omstandigheden die de eerbiediging van de menselijke waardigheid waarborgen, dat de wijze waarop de maatregel wordt uitgevoerd de betrokkene niet blootstelt aan een lijden of aan een beproeving waarvan de intensiteit het onvermijdelijke niveau van lijden dat inherent is aan de detentie overstijgt, alsook dat, gelet op de praktische vereisten van de opsluiting, de gezondheid en het welzijn van de gevangene afdoende zijn gewaarborgd (zie arrest EHRM, Torreggiani e.a./Italië, nr. 43517/09, nr. 46882/09, nr. 55400/09, nr. 57875/09, nr. 61535/09, nr. 35315/10, en nr. 37818/10, van 8 januari 2013, § 65).”

De autoriteiten moeten niet alleen rekening houden met systeemfouten. In dit specifieke geval, waarin de detentieomstandigheden werden geanalyseerd, volstond het feit dat in bepaalde detentiecentra onmenselijke of vernederende detentieomstandigheden kenden, om het aan het Europees aanhoudingsbevel verbonden vermoeden van wederzijds vertrouwen en respect voor fundamentele rechten buiten toepassing te laten.

Het betreft een toepassing van de garanties zoals geformuleerd in het arrest Tarakhel. Deze waarborgen vinden toepassing wanneer er een risico is op schending van artikel 4 van het Handvest. Het arrest Aranyosi heeft betrekking op personen tegen wie een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd.

Verzoeker benadrukt dat de uit het arrest Aranyosi voortvloeiende verplichtingen niet beperkt zijn tot structurele of systematische tekortkomingen. Een dergelijke uitlegging zou onvolledig en dus in strijd met het arrest Aranyosi.

Het komt de verwerende partij elk risico op een schending van artikel 1 en artikel 4 van het handvest van de EU uit te sluiten.

Enkel wanneer een verzoeker om internationale bescherming geen specifieke noden heeft EN het asielsysteem in kwestie geen enkele tekortkoming vertoont kan overgegaan worden tot een Dublin-transfert zonder specifieke garanties.

In casu is er sprake van een aanzienlijk risico op een schending van verzoekers rechten onder artikel 1 en 4 van het Handvest. Er moeten dus, naar analogie met het arrest Tarakhel en met het arrest Aranyosi, individuele en concrete garanties worden gegeven door Polen dat verzoekers niet zal worden opgesloten in omstandigheden die strijdig zijn met artikel 4 van het Handvest.”

3.1.2. In het eerste middel wordt de schending aangehaald van artikel 3.2 van de Dublin-III-Verordening, van artikel 3 EVRM en van de artikelen 1 en 4 van het EU-Handvest. De Raad merkt op dat verzoeker België binnenkwam met een Pools visum type D. Hierom werd Polen aangewezen als verantwoordelijke lidstaat op grond van artikel 12, lid 2 of 3 van de Dublin III-Verordening en werd een stilzwijgend overname-akkoord verkregen overeenkomstig artikel 22(2). De principiële verantwoordelijkheid van Polen op grond van de regels van de Dublin III-Verordening wordt door verzoeker niet betwist.

3.1.3. Artikel 3.2, lid 2 van de Dublin III-Verordening bepaalt:

“Indien het niet mogelijk is een verzoeker over te dragen aan de lidstaat die in de eerste plaats als verantwoordelijke lidstaat is aangewezen, omdat ernstig moet worden gevreesd dat de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor verzoeksters in die lidstaat systeemfouten bevatten die resulteren in onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, blijft de lidstaat die met het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat is belast de criteria van hoofdstuk III onderzoeken teneinde vast te stellen of een andere lidstaat als verantwoordelijke lidstaat kan worden aangewezen.”

Artikel 3 van het EVRM bepaalt dat *“Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.”* Deze bepaling bekrachtigt een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en het gedrag van de verzoekende partij (vaste rechtspraak: zie bv. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 218).

Het EHRM heeft reeds geoordeeld dat de verwijdering door een lidstaat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende staat verantwoordelijk kan stellen, wanneer er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat de verzoekende partij in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM. In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen (zie vaste rechtspraak EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, Auad v. Bulgarije, par. 96).

Met betrekking tot vreemdelingen die zich beroepen op hun medische toestand en het gebrek aan medische en sociale zorg in het land van terugkeer om hun verwijdering tegen te houden, hanteert het EHRM een hoge drempel en oordeelt het EHRM dat enkel “in zeer uitzonderlijke gevallen, wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn”, een schending van artikel 3 van het EVRM aan de orde kan zijn (EHRM 27 mei 2008, N. v. Verenigd Koninkrijk, § 42). Uit het arrest Paposhvili (EHRM 13 december 2016 (GK), nr. 41738/10, par. 183) blijkt dat onder deze uitzonderlijke gevallen niet alleen worden begrepen situaties van verwijdering van ernstig zieke personen bij wie er sprake is van een onmiddellijk en nakend levensgevaar, enerzijds, maar ook situaties worden begrepen van verwijdering van ernstig zieke personen bij wie er ernstige aanwijzingen zijn dat er een reëel risico bestaat op blootstelling aan een ernstige, snelle en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand met intens lijden tot gevolg of een aanzienlijke verkorting van de levensverwachting door het gebrek aan of toegang tot een adequate behandeling van de ziekte in het ontvangstland, anderzijds. Derhalve beantwoorden slechts deze twee situaties van verwijdering van ernstig zieke vreemdelingen aan de hoge drempel die geldt voor de toepassing van artikel 3 van het EVRM. Met betrekking tot het verwijderen zelf, heeft het EHRM reeds geoordeeld dat artikel 3 van het EVRM een verdragsluitende staat in beginsel niet verplicht om een persoon niet te verwijderen of uit te zetten wanneer deze in staat is te reizen en voor zover in dat verband de nodige maatregelen worden genomen die passend zijn en aan de toestand van de betrokkene aangepast (EHRM 4 juli 2006, nr. 24171/05, Karim t. Zweden, § 2; EHRM 30 april 2013, nr. 75203/12, Kochieva e.a. t. Zweden, § 35).

Voormelde beginselen zijn eveneens van toepassing in het kader van de Dublin III-Verordening, zoals blijkt uit de rechtspraak van het Hof van Justitie (HvJ 16 februari 2017, nr. C-578/19PPU, C.K. e.a., § 73 e.v.), waarnaar verzoeker zelf ook verwijst. Zelfs indien niet ernstig hoeft te worden gevreesd voor systeemfouten in de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming, kan een verzoeker om internationale bescherming slechts worden overgedragen in het kader van de Dublin

III-Verordening in omstandigheden waarin het is uitgesloten dat die overdracht op zich een reëel en bewezen risico inhoudt dat de betrokkene wordt onderworpen aan onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het EU-Handvest. De overdracht van een verzoek om internationale bescherming met een ernstige mentale of lichamelijke aandoening in omstandigheden waarin die overdracht een reëel en bewezen risico zou inhouden op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand van de betrokkene, vormt een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het EU-Handvest. In dat geval moet iedere ernstige twijfel over de weerslag van de overdracht op de gezondheidstoestand van de betrokkene worden weggenomen door de nodige voorzorgsmaatregelen te treffen opdat de overdracht kan plaatsvinden in omstandigheden waarin de gezondheidstoestand van die persoon passend en voldoende kan worden beschermd. In de hypothese waarin die voorzorgsmaatregelen, gelet op de bijzondere ernst van de aandoening van de betrokken verzoeker om internationale bescherming, niet zouden volstaan om te verzekeren dat zijn overdracht geen reëel risico op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van zijn gezondheidstoestand zal inhouden, moeten de autoriteiten van de betrokken lidstaat de uitvoering van de overdracht van de betrokkene opschorten zolang deze door zijn toestand niet in staat is een dergelijke overdracht te ondergaan. In het kader van de Dublin III-Verordening moet dus niet enkel worden nagegaan in welke situatie verzoeker terecht komt in Polen, maar ook of het overdrachtsproces zelf geen onmenselijke en vernederende behandeling uitmaakt.

3.1.4. In het eerste onderdeel van betoogt verzoeker dat er systemische tekortkomingen zijn in het Poolse asielstelsel. Hij verwijst (onder meer) naar het rapport *"European Council on Refugees and Exiles" (ECRE) gecoördineerde project "Asylum Information Database"* (Karolina Rusilowicz; Maja Lysien; Ewa Ostaszewska-Zuk, *"Country Report Report: Poland – 2023 update"*) (verder het AIDA-rapport genoemd), waar ook de bestreden beslissing naar verwijst. Verzoeker stelt dat het Poolse asielstelsel systemisch tekortschiet, resulterend in automatische en vaak onrechtmatige detentie van asielzoekers, zonder alternatieven te overwegen. De detentieomstandigheden zijn inhumain en schenden artikel 4 van het Handvest. Asielzoekers, inclusief kwetsbare personen, worden vaak zonder juridische bijstand opgesloten. De Poolse rechtbanken en grenswachten negeren nationale en internationale wetten, wat leidt tot overbevolkte en onhygiënische detentiecentra.

De Raad merkt op dat uit het AIDA-rapport blijkt dat de meeste asielzoekers in Polen niet worden vastgehouden (AIDA-rapport, p. 87). Verder blijkt niet dat verzoeker zich bevindt in een van de wettelijke situaties waarin hij volgens de Poolse wetgeving kan worden gedetineerd. Deze zijn: de identiteit verifiëren, informatie verzamelen bij vluchtgevaar, een terugkeerbesluit uitvoeren, veiligheidsredenen, en overdracht bij vluchtgevaar. Verzoeker diende nog geen verzoek om internationale bescherming in in Polen. Het is bijgevolg niet aannemelijk dat hij zal worden beschouwd als ondergedoken. Bovendien is hij actueel houder van een geldig visum D dat werd afgegeven door Polen. Verzoeker is aldus gerechtigd tot een verblijf in Polen. Verzoeker maakt dan ook niet aannemelijk dat hij in detentie zal worden geplaatst. Verzoekers kritiek op de moeilijkheden die asielzoekers kennen bij detentie in Polen is dan ook niet dienend. Verzoeker maakt niet aannemelijk dat hij een risico op schending van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest loopt omwille van een mogelijke detentie in Polen.

Verder wijst er op dat verzoeker geen eerdere asielpcedure lopende had in Polen zodat er geen risico is dat zijn aanvraag zal worden behandeld als navolgende procedure. Bovendien blijkt uit het AIDA-rapport dat Polen geen repatriëringen uitvoert naar Yemen.

3.1.5. In het tweede middelonderdeel betoogt verzoeker dat er sprake is van systematische tekortkomingen in het opvangnetwerk in Polen. Verzoeker wijst op de systemische tekortkomingen van het Poolse asielstelsel, met name het opvangnetwerk, dat asielzoekers na vrijlating uit detentiecentra aan hun lot overlaat. Ze ontvangen geen onmiddellijke ondersteuning en hebben moeite om opvangcentra te bereiken. De opvangcentra zijn overvol en ongeschikt, en de financiële steun is onvoldoende om in basisbehoeften te voorzien, waardoor asielzoekers in gevaarlijke omstandigheden leven en gedwongen worden illegaal te werken. Europese rechtbanken erkennen deze tekortkomingen als schendingen van artikel 4 van het Handvest.

De Raad merkt op dat, zoals uit de bespreking van het eerste middelonderdeel is gebleken, de verzoeker zich niet bevindt in een situatie waarin hij een risico loopt om gedetineerd te worden. De situatie van asielzoekers die na detentie een veraf gelegen opvangcentrum moeten bereiken is niet op hem van toepassing.

Met betrekking tot de materiële omstandigheden in de opvangcentra blijkt uit het AIDA-rapport niet dat de tekortkomingen van die aard zijn dat ze de drempel van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU zouden overschrijden. Weliswaar is er sprake van een aantal tekortkomingen in sommige centra, toch blijkt dat de autoriteiten waar nodig maatregelen nemen en dat de omstandigheden in de centra in de afgelopen jaren zijn verbeterd. Er is actueel geen sprake van overbevolking. De grootste kritiek ten aanzien van de opvangcentra betreft het feit dat bepaalde locaties

afgelegen zijn en de integratie van asielzoekers bemoeilijkt. (AIDA-rapport, p. 54) In de regel krijgen asielzoekers materiële opvang in een centrum. Op verzoek kunnen zij buiten het centrum hulp ontvangen; de meeste van deze verzoeken worden ingewilligd. Voor asielzoekers die niet in de opvangcentra verblijven wordt in het AIDA-rapport opgemerkt dat de financiële toelage onvoldoende is om hun verblijfskosten of basisbehoeften te dekken in Polen. Een appartement huren is moeilijk met deze toelage. Asielzoekers mogen na zes maanden werken als er nog geen definitieve beslissing is en de vertraging niet hun schuld is. In de praktijk is het echter lastig voor asielzoekers om werk te vinden in Polen en leidt dit er toe dat zij appartementen of kamers met meerdere personen moeten delen. (AIDA-rapport p. 59) Het Hof van Justitie verklaarde in zijn arrest *Saciri* (HVJ, 27 februari 2014 C-79/13) dat deze uitkeringen een menswaardige levensstandaard moeten bieden die voldoende is om de gezondheid te verzekeren en de asielzoekers in staat moet stellen huisvesting te vinden, in het bijzonder wanneer er sprake is van personen met bijzondere behoeften. In de huidige zaak blijkt echter niet dat verzoeker een risico loopt op een door artikel 3 van het EVRM verboden handeling. Verzoeker is een alleenstaande jonge man en heeft geen jonge kinderen ten laste. Zoals hieronder verder besproken, is er in hoofde van verzoeker sprake van naweeën van een dubbele schotwonde, waarvoor hij nog medisch wordt opgevolgd. Een bijzonder kwetsbaar profiel wordt echter niet aangetoond. Verzoeker blijkt immers zelfredzaam te zijn. Verzoeker blijkt zich ook niet te bevinden in een sociaal-economische precaire situatie. Hij kwam vanuit Turkije naar België aan boord van een passagiersvliegtuig (administratief dossier, verslag van de grenspolitie) en was in het bezit van een visum D met het oog op een verblijf als student in Polen. Dit impliceert dat verzoeker over bepaalde bestaansmiddelen moet beschikken. Deze vaststelling wordt verder bevestigd door de medische attesten die verzoeker bijbrengt, waaruit blijkt dat hij in Yemen en in Egypte een adequate behandeling heeft gekregen voor zijn verwondingen.

3.1.6. In het derde middelonderdeel wijst verzoeker op systemische tekortkomingen in de toegang tot (mentale) gezondheidszorg in het Poolse asielstelsel, vooral vanwege zijn ernstige medische problemen. De psychologische zorg voor asielzoekers schiet tekort, met slechts minimale en niet-gespecialiseerde hulp. De medische zorg, uitbesteed aan Petra Medica, is onvoldoende en moeilijk toegankelijk. Gebrek aan interculturele competenties en tolken belemmert de zorg. Bovendien zijn ziekenhuizen vaak ver van opvangcentra, wat de toegang verder bemoeilijkt. Door deze problemen geven veel asielzoekers hun recht op medische hulp op, en de Poolse autoriteiten en rechtbanken kunnen niet adequaat omgaan met asielzoekers met ernstige psychische problemen. Hierdoor wordt geconcludeerd dat verzoeker geen eerlijke behandeling van zijn asielaanvraag kan verwachten, wat wijst op systemische tekortkomingen in het Poolse asielstelsel.

Vooreerst merkt de Raad op dat, met betrekking tot de nood aan psychologische zorgen, de advocaat van verzoeker ter zitting opmerkt dat de tweede en de derde paragraaf op bladzijde 17 een materiële vergissing zijn en geen betrekking hebben op verzoeker. Het gaat meer bepaald om een passage in het eerste onderdeel van het tweede middel, die als volgt luidt:

“De verwerende partij heeft niet met de nodige omzichtigheid gehandeld. Volgens de bestreden beslissing, die dateert van 3.4.2024, heeft verzoeker geen gezondheidsproblemen. Nochtans blijkt uit de medische attesten van 3.4.2024 van de centrumarts van DVZ en van de centrympsiologe dat de heer zware psychologische klachten heeft waarvoor hij regelmatig wordt opgevolgd door een psycholoog en waarvoor hij een antidepressivum neemt, waarvan de arts van het gesloten centrum Caricole de dosis recent nog verhoogde. (stukken 3 en 4)

Volgens een externe arts kampt verzoeker sinds de betekening van de bestreden met des te meer stress en zijn zijn klachten enorm toegenomen. Hij heeft regelmatig zware paniekaanvallen, zowel overdag als 's nachts. Die gaan gepaard met druk op de borst, hartkloppingen en zweetaanvallen. Verzoeker heeft ook zware nachtmerries en een groot slaapprobleem in het algemeen. De externe arts stelde significante musculaire spanning vast rond verzoekers nek. Ook zijn buik is gespannen. Volgens de externe arts moet verzoeker verder psychologisch worden opgevolgd en is een overdracht naar Polen onverantwoord gezien verzoekers uiterst zwakke psychologische toestand. (stuk 6)“

Met betrekking tot de toegang tot medische zorg, blijkt uit het AIDA-rapport (p. 71-72) dat asielzoekers in Polen wettelijk recht op gezondheidszorg hebben onder dezelfde voorwaarden als Poolse burgers met een ziektekostenverzekering. De gezondheidszorg, georganiseerd door Petra Medica, wordt bekritiseerd vanwege beperkte toegang tot gespecialiseerde zorg en kwaliteitsproblemen. Psychologische hulp is minimaal en vaak niet voldoende voor getraumatiseerde asielzoekers. Een gebrek aan interculturele competentie en taalkennis bij medisch personeel bemoeilijkt de zorg. Ondanks wettelijke verplichtingen en monitoring door het Bureau voor Vreemdelingenbeheer, blijven er veel klachten over de medische hulpverlening aan asielzoekers, wat ertoe leidt dat velen hun recht op medische zorg opgeven. Hieruit blijkt dat asielzoekers in principe toegang tot medische zorg hebben. Deze toegang is in de praktijk aan beperkingen onderhevig. Deze beperkingen kunnen problematisch zijn in het geval van een bijzondere kwetsbaarheid of een specifieke aandoening.

In de “vragenlijst DVZ”, ingevuld op 8 juli 2024, verklaarde verzoeker in goede gezondheid te zijn, en “liever in België te blijven”, en dat hij zijn VIB indiende in België omdat de mensen er vriendelijk zijn. (vragen 37-40) Er blijkt niet dat verzoeker zich niet nuttig zou hebben kunnen uitdrukken. In het verslag van de centrumarts, d.d. 3 juli 2024 wordt gewezen op een Engelstalig medisch attest waaruit blijkt dat verzoeker, ten gevolge van verschillende schotwonden, behandeld werd voor een schedelfractuur en een hersenbloeding, een fractuur met losliggende beenfragmenten in de schouder en een fractuur in de bovenarm met spoedoperatie met aanbrengen van een plaat. Verzoeker is thans genezen maar ervaart nog steeds slaapproblemen met nood aan pijnstilling. Hij ervaart geen problemen meer aan de arm en schouder, tenzij bij het sporten. De mobiliteit van schouder goed is en orthopedie-opvolging is nodig om te kijken of de plaat moet worden verwijderd.

Bij zijn verzoekschrift voegt verzoeker een aantal medische verslagen met betrekking tot dezelfde verwondingen, en waarop de centrumarts zich kennelijk heeft gebaseerd. Daarnaast legt hij ook twee psychiatrische verslagen neer d.d. 20 januari 2021 en 8 februari 2021. Hierin is sprake van een neurale schok ten gevolge van de schietwonden. Verzoeker werd hiervoor psychologisch begeleid, kon een tijd niet spreken, leed aan een zware depressie en werd gediagnosticeerd met een bipolaire stoornis. Verzoeker kan geen druk aan en er wordt afgeraden om te reizen.

De voormelde medische stukken lagen weliswaar niet voor bij het bestuur op het ogenblik van het nemen van het bestreden overdrachtsbesluit, maar de Raad dient – overeenkomstig artikel 39/82, § 4, vierde lid van de vreemdelingenwet – een zorgvuldig en nauwgezet onderzoek te doen van alle bewijsstukken die hem worden voorgelegd, en inzonderheid die welke van dien aard zijn dat daaruit blijkt dat er redenen zijn om te geloven dat de uitvoering van het bestreden overdrachtsbesluit verzoeker zou blootstellen aan het risico te worden onderworpen aan de schending van de grondrechten van de mens ten aanzien waarvan geen afwijking mogelijk is uit hoofde van artikel 15, tweede lid van het EVRM.

Uit de voorgelegde stukken blijkt echter niet dat verzoeker actueel nog een specifieke behandeling volgt voor de medische en psychische gevolgen van zijn verwondingen. De medische behandeling beperkt zich tot het nemen van pijnstillers. In het kader van opvolging kan eventueel nagekeken worden of de plaat in zijn arm moet worden verwijderd. Uit de landeninformatie blijkt niet dat pijnstillers niet beschikbaar of toegankelijk zouden zijn in Polen. Er blijkt ook niet dat er actueel een medische noodzaak bestaat om over te gaan tot het verwijderen van de plaat uit verzoekers arm. Wat betreft de nood aan psychische zorgen, blijkt dit niet uit de voorgelegde stukken. Verzoeker werd in 2021 behandeld en er zijn geen redenen om aan te nemen dat deze behandeling niet effectief was. Verzoeker legt geen meer recente stukken voor met betrekking tot een actuele behandeling die nog zou lopen. Meer nog, uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker, na zijn behandeling in Egypte gedurende 6 à 8 maanden vanaf februari 2021, van eind 2021 tot maart 2024, in Istanbul woonde, waar hij studeerde voor ingenieur chemie. In maart 2024 reisde verzoeker naar Duitsland en Nederland. Hij keerde terug naar Turkije, van waar hij in juli 2024 naar België kwam. Aldus blijkt dat verzoeker inmiddels wel degelijk kan reizen. Gelet op de elementen van de zaak, is de Raad van oordeel dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat hij thans nog nood heeft aan een psychische behandeling omwille van de schotwonden opgelopen in november 2020.

Verzoeker maakt dan ook niet aannemelijk dat hij, omwille van zijn persoonlijke medische en psychische gezondheid, geen toegang zal hebben tot een adequate medische behandeling omwille van belemmeringen in de toegang van medische zorg in Polen.

3.1.7. In het “vijfde” (lees: vierde) middelonderdeel wijst verzoeker op systemische tekortkomingen in het Poolse asielstelsel, vooral wat betreft kosteloze rechtsbijstand. Ondanks een juridisch bijstandssysteem sinds 2015, zijn er weinig juridische hulpverleners beschikbaar, waardoor het systeem inefficiënt is. In 2022 profiteerden slechts 169 van de 1.531 appellanten van gratis juridische hulp. Gebrek aan bijstand in de administratieve fase leidt tot problemen tijdens beroep, waarbij cruciaal bewijsmateriaal vaak niet wordt meegewogen. Verzoeker concludeert dat het systeem in de praktijk ontoegankelijk is voor asielzoekers, wat wijst op systemische tekortkomingen.

De Raad merkt op dat uit het AIDA-verslag blijkt dat, hoewel kosteloze bijstand in principe wordt voorzien voor asielzoekers, dit systeem wordt geplaagd door tekortkomingen. Deze vaststelling doet echter niet besluiten dat dit voor verzoeker leidt tot een risico op schending van artikel 3 van het EVRM of van artikel 4 van het Handvest. Zoals hoger aangestipt bevindt verzoeker zich niet in een situatie waarin hij een risico loopt op detentie. Verzoeker wordt overdragen aan Polen in het kader van een akkoord op van de Dublin III-Verordening en waarbij de Belgische overheden Polen zal inlichten van de overdracht. Verzoeker is bovendien in het bezit van een geldig visum type D voor Polen, waarmee hij langer dan drie maanden op het grondgebied mag verblijven. Daarnaast merkt de Raad ook op dat uit het AIDA-verslag blijkt dat Polen geen asielzoekers repatriëert naar Yemen (p. 51) en dat er ten aanzien van asielzoekers uit Yemen een hoge erkenningsgraad is (p. 85). Uit de gegevens van de zaak blijkt niet dat de tekortkomingen waarvan sprake in

het Poolse systeem van juridische bijstand verzoekers situatie zullen affecteren op een wijze die leidt tot een schending van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

3.1.8. Het eerste middel is niet ernstig.

3.1.9. In het tweede middel voert verzoeker de schending aan van dezelfde rechtsregels. Hij verwijst naar de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie met betrekking tot de overdracht van asielzoekers met een kwetsbaar profiel en het vragen van garanties aan de aangezochte lidstaat. Uit hogerstaande bespreking is evenwel gebleken dat verzoeker niet aantoont dat er, wat hem betreft, sprake is van een kwetsbaar profiel dat kan leiden tot een schending van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest, of die de Belgische overheden ertoe verplicht garanties te vragen aan Polen.

Het middel is niet ernstig.

3.3. De vaststelling dat er niet is voldaan aan één van de in artikel 39/82, § 2, eerste lid van de vreemdelingenwet voorziene cumulatieve voorwaarden volstaat om de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid af te wijzen. Op de voorwaarde van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel moet dan ook niet worden ingegaan.

4. Kosten

Met toepassing van artikel 39/68-1, §5, derde en vierde lid van de vreemdelingenwet zal de beslissing over het rolrecht of over de vrijstelling ervan, in een mogelijke verdere fase van het geding worden getroffen.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De zaken nrs. X en X worden gevoegd.

Artikel 2

De afstand van geding wordt vastgesteld in de zaak X.

Artikel 3

De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid in de zaak X wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op één augustus tweeduizend vierentwintig door:

C. VERHAERT, wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

D. D'HONDT, toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

D. D'HONDT

C. VERHAERT